

Bedre adgang til data

– anbefalinger fra TEKNIQ Arbejdsgiverne

I en verden af teknologisk udvikling har den, der har adgang til data, nøglen til fremtidens forretning og løsning på klimaudfordringer. Sådan er det også for bygningsinstallationer.

Data om alt fra kundernes energiforbrug til morgendagens vejr, ledningers dimensioner eller vandets tryk er afgørende for installatører, der ønsker at udvikle deres forretning og samtidig bidrage til grøn omstilling på energiområdet.

Stort potentiale i bygningsautomatik og innovative serviceydelser

Bygninger i Danmark anvender cirka 40% af vores samlede energiforbrug og størstedelen af forbruget går til opvarmning, belysning og ventilation/køl. Effektiv styring af energiforbrug kræver adgang til data – gerne i realtid – så forbruget kan kobles til prisudsving og den tilgængelige mængde grøn strøm.

Den type af innovative serviceydelser og klimaløsninger bliver afgørende for at sikre omkostningseffektive bygninger og lavere CO₂-udledning frem mod 2030.

Ifølge den Europæiske Dataportal kan det europæiske marked for data i 2025 udgøre mere end 300 mia. euro.

Med fri og let adgang til data kan installatørerne:

- Erstatte faste servicebesøg med besøg, når data viser, at der er behov. Det sparer kørsel og gør kundens regning mindre.
- Skabe nye serviceydelser til bygningsejerne ved at bruge data fra energimålere til fx at fordele energiforbrug bedre over et døgn.
- Skræddersy løsninger, der hverken bruger mere eller mindre energi end nødvendigt, fremfor at forudsige behov baseret på estimater.
- Spare administrationstid for installatørerne via direkte og hurtig adgang til oplysninger om eksempelvis kravsspecifikationer, regler og dimensionering.

Let og hurtig dataadgang for kommercielle aktører er nøglen til grøn vækst og klimaløsninger

Forløsning af potentialet for vækst og grøn omstilling via data, kræver imidlertid, at en række forudsætninger er opfyldt.

En analyse fra TEKNIQ Arbejdsgiverne har vist, at det er afgørende, at installatørerne:

- Har let og uhindret adgang til rådata om bygningers energiforbrug, som de selv kan udvælge relevante data og hente dem ind på telefon eller ipad fx når de står ude hos en kunde – og dermed levere en hurtig og målrettet analyse af kundens behov og muligheder.
- Har adgang til korrekte, opdaterede data i sammenlignelige, standardiserede formater. I dag kommer data ofte i forskellige formater, fordi der ikke er lovkrav på området. Samtidig mangler data på visse områder som eksempelvis vand.
- Har adgang til data i realtid om bygningers energiforbrug, så de hurtigt kan fejlfinde eller hjælpe kunden med at gøre energiforbruget fleksibelt (fordelt over hele døgnet frem for i spidsbelastningsperioder). Selvom de lovpligtige fjernaflæste målere leverer minut-til-minut-data kan installatørerne ikke få adgang til disse data i dag, fordi energiselskaberne har måleransvaret og dermed har de facto monopol på data.

6 løsninger på vejen mod bedre udnyttelse af data

Her er TEKNIQ Arbejdsgivernes anbefalinger til at overkomme barriererne for fuld udnyttelse af data, der kan optimere bygningers energiforbrug og skabe vækst for installationsbranchen.

Barriere

Ejerskabet til data er uafklaret. Energiselskaber har måleropgaven, mens forbrugeren skaber data og betaler energiselskabet for udførelse af måleropgaven

Data kommer i forskellige formater, og det gør det vanskeligt at sammenligne og anvende dem.

Måleren kan levere data i realtid – det sker bare ikke.

Mangel på adgang. I nogle tilfælde har installatører og rådgivere ikke adgang til data. I andre tilfælde kan tredjeparter få adgang, men efter ansøgning, der kan være administrativt tung.

Data fortolkes. I nogle tilfælde udvælges, aggregeres, formateres og "oversættes" data, som fx i Datahub. Det gør det umuligt at bearbejde data og regne videre på dem.

Data organiseres per ressort og ikke efter brugernes behov. Dermed kommer vand, el og varme til at ligge i forskellige "kasser" og med forskellige log-in – det gør det vanskeligere at tilgå og anvende data ombygningers drift.

Løsning

Måleropgaven samles hos **én neutral operatør**, som sikrer standardisering af data og fri adgang til alle data i fjernaflæste målere via API-adgang. Forsyningselskaber skal stadig have oplysnings- og faktureringspligt.

Krav om **ensartethed** i dataformater og indmelding til data/bygningshub for hver type af energi- og vanddata. Dermed bliver det lettere at udvikle produkter til forbrugerne.

Krav til forsyningselskaberne om at **give forbrugerne adgang til alle data** i måleren i real-tid og med den detaljeringsgrad måleren har (fx minut-for-minut-data).

Gør det muligt og let for forbrugeren (bygningsejer) at give samarbejdspartnere (3.part) adgang til alle relevante data, eksempelvis gennem udvidet anvendelse af **digitale fuldmagter** eller "swipe for yes" i forbindelse med offentlige og private registre såsom BBR, EMO, Datahub og Bygningshub.

Rådgivere og installatører skal have adgang til rådata via **API**, så data kan hentes digitalt og automatisk.

Alle data og oplysninger som er relevante for bygningsejere og deres leverandører og samarbejdspartnere skal kunne tilgås ét sted fx i **Bygningshubben**. Effektiviseringspotentialet for virksomheder, der bruger Bygningshubben, er anslået til en årlig værdi på op til 361 mio. kr.